

Yritysten ja maatalojen sukupolvenvaihdoksia helpotetaan

Perintö- ja lahjaverolain 56 §:n säännöstä on muutettu 24.4.2015 annetulla lailla (L 514/2015, HE 364/2014). Aiemmin, jos maatilasta, muusta yrityksestä tai niiden osasta määrätyn perintö- tai lahjaveron suhteellinen osa koko maksuun pannusta perintö- tai lahjaverosta oli 1 700 euroa tai enemmän, tämän veron osan maksuaikaa pidennettiin verovelvollisen ennen verotuksen toimittamista Verohallinnolle tekemästä pyynnöstä.

Vero kannettiin yhtä suurina, vähintään 850 euron suuruisina vuotuiserinä enintään viiden vuoden aikana eikä pidennetyltä maksuajalta peritty korkoa. Huojennuksen tarkoitus on estää se, että maatalouden tai muun yritystoiminnan jatkuvuus perintö- ja lahjaveron maksua koskevien likviditeettiongelmiensa takia vaarantuisi, kun varallisuus siirtyy perintönä tai lahjana yritystoimintaa jatkavalle perilliselle tai lahjansaajalle.

Vuodesta 2012 alkaen ovat perintö- ja lahjaverosteikkojen korotukset lisänneet verokustannuksia myös sukupolvenvaihdoksissa. Lainmuutosta koskevassa hallituksen esityksessä todetaan, että liikkumavara huojennuksen kehittämiseksi sukupolvenvaihdosten edistämiseksi vaikuttaa varsin pieneltä.

Tämän katsotaan olevan lähinnä seurausta huojennuksen laajentamiseen eri tavoin liittyvistä varsin hankalista perustuslain yhdenvertaisuusperiaatteeseen kytkeytyvistä pulmista. Maksuajan pidentämistä sen sijaan pidetään mahdollisena ja samalla luontevana ratkaisuna sukupolvenvaihdoksen verokustannuksesta aiheutuvien maksuvaikeuksien vähentämiseksi.

Säännöstä onkin nyt muutettu siten, että vero jonka maksuaikaan on myönnetty pidennystä, kannetaan enintään kymmenen vuoden aikana aiemman enintään viiden vuoden sijasta. Edellä mainittuihin 1 700 ja 850 euron raja-arvoihin ei ole tehty muutoksia.

Lainmuutoksesta katsotaan hyötyvän niiden verovelvollisten, jotka maksuaikahuojennusta hakevat ja joilla maksettavaksi jäävän veron määrä on vähintään 4 250 euroa. Vuonna 2013 kyseinen raja ylittyi noin 740 perinnön ja lahjan saajan kohdalla. Näistä noin 260 koski maatilavarallisuutta ja 480 muuta yritystä. Hallituksen esityksessä on arvioitu, että maksuajan pidentäminen vähentää tarvetta kasvattaa jaettavan osingon määrää osakkaalle perintö- tai lahjaverosta aiheutuvan lisärahoitustarpeen vuoksi, mikä vastaavasti parantaa yhtiön omaa rahoitusasemaa.

Laki tulee voimaan 1.6.2015 ja voimaantulosäännöksen mukaan sitä sovelletaan, kun verovelvollisuus on alkanut (eli lahja on saatu tai perinnönjättäjä kuollut) 1.1.2015 tai sen jälkeen.

Jos verotus on tällaisessa tapauksessa jo toimitettu ennen lain voimaantuloa, vaatimus maksuajan pidentämisestä voidaan esittää vielä kahden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta eli 1.8.2015 mennessä.

Pekka Virtamo
Veroasiantuntija
Helsingin seudun kauppakamari